

OTSUS

08.04.2014 nr 5.1-5/14-008

Koondumisele nr 2/2014 SA Tartu Ülikooli Kliinikum / AS Lõuna-Eesti Haigla loa andmine

Koondumine

12.03.2014 esitas SA Tartu Ülikooli Kliinikum esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt MTÜ Terve Võrumaa ja SA Tartu Ülikooli Kliinikum vahel 28.02.2014 sõlmitud AS Lõuna-Eesti Haigla aktsiate müügilepingule omandab SA Tartu Ülikooli Kliinikum 51% AS-i Lõuna-Eesti Haigla aktsiatest. Tehingu tulemusel omandab SA Tartu Ülikooli Kliinikum valitseva mõju AS-i Lõuna-Eesti Haigla üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 13.03.2014 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks SA Tartu Ülikooli Kliinikum ja AS Lõuna-Eesti Haigla.

SA Tartu Ülikooli Kliinikum on asutatud Eesti Vabariigi, Tartu linna ja Tartu Ülikooli poolt. SA-le Tartu Ülikooli Kliinikum kuulub kaks tütarettevõtjat: SA Tartu Kiirabi (kiirabiteenuse osutamine) ja SA Bengt Björkstén Fond (laste allergia või laste mikrobioloogilise ökoloogiaga seotud teaduslike uuringute edendamine ja toetamine). SA Tartu Ülikooli Kliinikum on piirkondlik tervishoiuasutus ja baas Tartu Ülikooli õppe-teadustööle. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi koosseisus on 17 kliinikut, sh 43 statsionaarset osakonda 975 voodikohaga ning 8 meditsiinilist ja 11 mittemeditsiinilist teenistust.

AS Lõuna-Eesti Haigla kuulub 100% MTÜ Terve Võrumaa omandisse. MTÜ Terve Võrumaa liikmeteks on järgmised Võru maakonna kohaliku omavalitsuse üksused:

Antsla, Haanja, Lasva, Meremäe, Misso, Mõniste, Rõuge, Sõmerpalu, Urvaste, Varstu, Vastseliina, Võru vald ja Võru linn. AS Lõuna-Eesti Haigla omab kahte tütarettevõtjat: Metsakohvik OÜ (toitlustusteenuste osutamine) ja Pesuring OÜ (pesupesemisteenus). AS Lõuna-Eesti Haigla osutab tervishoiuteenuseid üldhaiglana peamiselt Võru maakonna elanikele.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Käesoleva koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja koondumise osaliste käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub antud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Mõlemad koondumise osalised kuuluvad „Haiglavõrgu arengukavas“¹ sätestatud haiglate loetellu, nende tegevus on põhjalikult ja üksikasjalikult õigusaktidega reguleeritud ning valdav osa nende poolt osutatavatest tervishoiuteenustest tasustatakse Haigekassa kaudu. Vähesel määral osutavad mõlemad koondumise osalised ka tasulisi tervishoiuteenuseid, mille eest maksavad patsiendid ise.

Konkurentsiameti hinnangul võib käesoleval juhul eristada Haigekassa poolt tasustatavaid tervishoiuteenuseid ja tasulisi tervishoiuteenuseid.

Konkurentsiamet on varasemalt hinnanud konkurentsi toimimist seoses AS Ida-Tallinna Keskhaigla tegevusega ning leidnud, et AS Ida-Tallinna Keskhaigla ei osuta Haigekassa poolt rahastatavaid tervishoiuteenuseid vaba konkurentsi tingimustes². Konkurentsiameti hinnangul kohaldub nimetatud hinnang ka käesoleva koondumise osaliste tegevusele. Seega arvestades, et „Haiglavõrgu arengukavas“ loetletud haiglad Haigekassa poolt rahastatavate tervishoiuteenuste osas omavahel ei konkureeri, ei kaasne ka käesoleva koondumisega selles osas mingeid muutusi.

Tasulised tervishoiuteenused moodustavad kummalgi koondumise osalisel nende poolt osutatavatest kõikidest tervishoiuteenustest ligikaudu 2% - 3%³. Tasulisi

¹ Vabariigi Valitsuse 02.04.2003. a määrus nr 105 [Haiglavõrgu arengukava](#)

² Konkurentsiameti 22.02.2013.a hinnang nr 5-1-4/12-0010-146

(http://www.konkurentsiamet.ee/public/Seisukohad_ja_arvamused/Konkurentsiameti_hinnang_22_02_2013_ITK.pdf)

³ Käesoleval juhul ei ole tasuliste tervishoiuteenuste hulka arvestatud visiiditasu ega voodipäevatasu.

teenuseid osutatakse kindlustamata isikutele ning neile kindlustatuile, kes soovivad pöörduda eriarsti vastuvõtule kiiremini, kui seda võimaldab Haigekassa lepingumahust tingitud järjekord. Tasulisi vastuvõtte osutatakse haigla arstide poolt nende tööaja sees ja haigla ruumides ning vahenditega.

Haiglas töötavad eriarstid osutavad tasulisi teenuseid ka erapraksistes väljaspool haigla tööaega ning ruume. Tartu Ülikooli Kliinikumi esindaja selgituste kohaselt on võrreldes haiglates osutatavate tasuliste tervishoiuteenuste mahtudega, erapraksistes osutatavad mahud kordades suuremad.

SA-s Tartu Ülikooli Kliinikum osutatakse tasulisi tervishoiuteenuseid praktiliselt kõikidel erialadel. Valdav osa tasulistest teenustest on ambulatoorsed. Kõige suurema osa tasulistest teenustest moodustab hambaravi.⁴

AS-is Lõuna-Eesti Haigla koosnevad tasulised teenused peamiselt: (i) sünnitusabist Venemaa kodanikele, (ii) erinevatest taastusravi protseduuridest (näit. vesivõimlemine ja massaaž) ning (iii) joomasööstu katkestamisest (ei kuulu Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetellu).

Arvestades, et käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda Haigekassa poolt tasustatavate tervishoiuteenuste ega tasuliste tervishoiuteenuste osas, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud juhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise osalised ei konkureeri omavahel ega ka teiste „Haiglavõrgu arengukavas“ loetletud haiglatega Haigekassa poolt rahastatavate tervishoiuteenuste osas. Seega ei kaasne ka käesoleva koondumisega selles osas mingeid muutusi. Samuti ei mõjuta antud koondumine oluliselt konkurentsiolukorda tasuliste tervishoiuteenuste osutamisel, eelkõige seetõttu, et: (i) tasuliste tervishoiuteenuste osatähtsus kummagi koondumise osalise poolt tervishoiuteenuste osutamisel on marginaalne; (ii) käesoleva koondumisega SA-le Tartu Ülikooli Kliinikum lisanduv tasuliste tervishoiuteenuste maht, st AS Lõuna-Eesti Haigla poolt osutatavad tasulised tervishoiuteenused, on väike ning (iii) suures osas puudub ka koondumise osaliste poolt tasuliste tervishoiuteenuste osutamisel kattuvus, näiteks moodustab hambaravi ligikaudu 47% SA Tartu Ülikooli Kliinikum poolt osutatavatest tasulistest tervishoiuteenustest, kuid AS Lõuna-Eesti Haigla hambaraviteenuseid ei osuta.

⁴ Täiskasvanute hambaravi on Eestis kõikjal tasuline teenus, v.a vältimatu abi. Suurem osa hambaravist osutatakse Eestis erapraksistes.

Eeltoodud põhjendustele tuginedes on Konkurentsiamet seisukohal, et käesolev koondumine ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses ning ei kahjusta oluliselt konkurentsi. Seega ei esine antud koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba SA Tartu Ülikooli Kliinikum ja AS Lõuna-Eesti Haigla koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 61 kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 08.04.2014 otsuse
nr 5.1-5/14-008 ära kiri on samane
originaaliga.*

/Veiko Ilves/ 30.04.2014